

Boekverslag De zee een lied (J. Slauerhoff) (gedicht)

Yvette Haas

© havovwo.nl (feb 2002)

Auteur: J. Slauerhoff
Titel: De zee een lied
1° druk: ?

1. Zakelijke gegevens

Ik heb "De zee een lied" van J. Slauerhoff gelezen. De uitgever is Waters-Noordhoff. Ik kan niet vinden wanneer de eerste druk door Nijgh en Van Ditmar.

Ik weet niet welke druk ik heb gelezen.

2. Eerste reactie

Ik heb deze gedichtenbundel gekozen omdat ik hem thuis had. We hebben vorig jaar 1 gedicht uit deze bundel uitgepluist. Dat was wel een mooi gedicht en dus leek het me wel leuk om de hele gedichtenbundel te lezen. Ik vond de gedichten erg mooi. Er zit veel gevoel in de gedichten. Je kunt dus echt meeleven. Er zit veel meer achter de gedichten dan je eerst denkt. Dat vind ik mooi, als je zoiets kunt schrijven. Ik vind de onderwerpen wel interessant. Het zijn echt onderwerpen die je goed voor een gedicht kunt gebruiken.

3. Verdieping

In de gedichtenbundel zitten 26 gedichten. De gedichten komen uit verschillende gedichtenbundels van J. Slauerhoff. Het zijn de mooiste gedichten van J. Slauerhoff. De meeste gedichten gaan over hoe eenzaam Slauerhoff was en dat hij zich nergens thuis voelde. In een gedicht zegt hij ook dat hij zich alleen in zijn gedichten thuis voelt. Het zijn geen moderne gedichten. Dat komt omdat ze al lang geleden geschreven zijn. De meeste gedichten gaan over het leven en de eenzaamheid van het leven van de schrijver.

Boekverslag De zee een lied (J. Slauerhoff) (gedicht)

Yvette Haas

© havovwo.nl (feb 2002)

De gedichten die ik ga behandelen:

In Nederland	landelijke liefde 1
Woningloze	Columbus
Het einde (1930)	de ontdekker
Het einde (1936)	na jaren
In Memoriam mijzelf	de terugkeer 1

In Nederland:

In Nederland is het te vol. De schrijver wil rustig wonen. Hij vindt de Nederlanders arrogant, te kalm en te deftig. De Nederlanders leven niet echt. 's Zondags gaan de Nederlanders naar de kerk om elkaar te begroeten. Ze hebben geen gevoel. De Nederlanders zijn heel nieuwsgierig. Hij heeft een hekel aan burens. Nederland is niets voor J. Slauerhoff. Het gedicht heeft een eindrijm in de vorm aabb. Het metrum is volgens mij dactylus.

Woningloze:

De schrijver voelt zich nergens thuis, alleen maar in zijn gedichten. Hij ziet het leven niet meer zitten. Hij denkt dat hij nog wel lang zal leven, maar voor hem komt ook ooit de tijd om het graf op te zoeken. Het metrum is jambe het eindrijm is verschillend. De eerste strofe is omarmend de tweede gekruisd en de laatste is omarmend.

Het einde (1930):

Liedjes blijven bestaan, maar de tijd voor mensen om te gaan komt eens.
Het metrum is denk ik dactylus maar er is wel veel anti-metrie. Het eindrijm is omarmend

Het einde (1936):

Vroeger woonde de schrijver op het land. Hij vond het daar niet leuk en ging daarom varen. Nu vaart hij en verlangt hij naar het vaste land. Op zee vindt hij het niet leuk. Nergens voelt hij zich thuis alleen in het graf. Het metrum is dactylus en het eindrijm is omarmend.

In Memoriam Mijzelf:

De schrijver heeft geen vrienden meer. Alleen maar vijanden. Hij voelt zich bijna dood. Hij heeft geen dag gehad waarin hij de hele tijd vrolijk was. Elke dag was er tegenspoed. Hij heeft niemand mee en laat dus ook niets van hem achter. Hij denkt dat de mensen blij zijn als hij gestorven is. Toch hoop hij dat de mensen zullen zeggen dat hij een onverdraagzaam leven heeft geleeden.
Het metrum is jambe en het eindrijm is omarmend en slagrijm.

Landelijke liefde 1:

Hij heeft een meisje ontmoet. Ze woont ver weg en iedere keer moeten ze weer afscheid nemen. Dat vind hij niet leuk. Hij wou dat het was zoals eerst, dat hij nog wel bij haar was, maar daar geeft ze geen antwoord op. Het metrum is anapest en het eindrijm is omarmend

Columbus:

Het gedicht gaat over de ontdekkingsreizen van Columbus. Columbus wil graag een nieuw stuk wereld ontdekken, maar telkens als hij denkt dat hij er is komt er maar geen land. Eindelijk na lang varen ziet hij een stuk land. Hij denkt dat hij wat ontdekt heeft maar tot zijn verbazing is er al een volk op dat land. Hij is helemaal teleurgesteld. Hij denkt nu dat zijn leven geen zin meer heeft.
Het metrum is trochee en het eindrijm omarmend

De ontdekker:

Een ontdekker is bezig met iets te ontdekken en heeft ook iets ontdekt. Hij is nu de held van het land.
Het metrum is jambe en het eindrijm gekruisd en omarmend

Boekverslag **De zee een lied (J. Slauerhoff)** (gedicht)

Yvette Haas

© havovwo.nl (feb 2002)

Na jaren:

De schrijver komt na vele jaren weer ergens terug waar hij vroeger veel tijd heeft doorgebracht. Tot zijn verbazing is alles anders geworden. Hij haalt op die plek weer allerlei herinneringen van vroeger op. Het metrum is dactylus en het eindrijm is omarmend

De terugkeer 1:

De schrijver is een vrouw kwijt. Hij heeft haar in het gedicht gevonden op een hele rustige plek. Hij is blij dat ze op een rustige plek lag en niemand haar kon zien liggen, want nu is er niets met haar gebeurd. Het metrum is jambe en het eindrijm gepaard.

Elk gedicht is ouderwets geschreven. In elk gedicht gaat het over hoe moeilijk hij het heeft hen wat hij van de wereld vindt. Bijna alle gedichten hebben dezelfde eindrijm. De titel is "De zee een lied", omdat de schrijver vaak op zee was en daar had hij alleen maar zijn gedachten. Hij was eenzaam en kon alleen maar in zijn gedichten leven.

Deze bundel is voor het eerst in 1988 uitgegeven maar de eerste gedichten uit deze bundel kwamen al in 1923 uit. Deze gedichten zijn wel typerend voor de tijd waarin het geschreven is. Het gaat over iets sombers en is in een oude stijl geschreven.

Over de Dichter:

Toen Jan Jacob Slauerhoff jong was was hij al vaak ziek. Hij werd al heel gong geopereerd en had vaak last van astma. Elk jaar was hij 2 maanden op Vlieland om daar aan te sterken. Daar had hij altijd goede herinneringen aan. Hij kon niet goed met zijn moeder omgaan. Na de lagere school ging Slauerhoff naar het atheneum. Hij zat daar op school bij Simon Vestdijk. Als hij afgestudeerd is gaat hij als redacteur van het een studentenblad werken en publiceert hij het tijdschrift "Het getij". De gedichten die in dat tijdschrift komen te staan worden in 1923 gebundeld in "archipel". Daarna gaat Slauerhoff in Friesland wonen.

Hij vraagt Heleen Hille Ris Lambers ten huwelijk, maar ze zegt nee. Dan gaat Slauerhoff varen als scheepsarts op het schip dat vaart van Nederland naar Indonesië. Hij houdt nog wel contact met Heleen en schrijft gedichten voor haar.

Het gaat niet goed met hem. Hij is vaak ziek en moet vaak naar het ziekenhuis. Hij vindt leven aan boord maar niets. In 1930 komt er nog een gedichtenbundel van hem uit. "Serenade". Ook wordt hij in 1930 verliefd op Darja Collins, een danseres. In maart 1932 komt Slauerhoff's enige kind ter wereld, maar dan leeft het al niet meer. Dat komt bij Slauerhoff en Collins zo hard aan dat na die tijd hun huwelijk niets meer voorstelt. In 1935 wordt hij heel ziek. Hij wordt verpleegt door Heleen, maar het heeft geen zin meer. Hij sterft.

Ik denk dat dit werk wel typerend voor de dichter is. Hij was zijn hele leven lang ongelukkig. Zijn gedichten gaan ook nooit over vrolijke dingen. Er is geen dag met alleen maar geluk bij hem geweest.

4. Beoordeling

Ik vond de gedichten waar ik een samenvatting van heb gegeven heel erg mooi. Ik vind “Woningloze” het mooiste gedicht. Het geeft heel goed aan hoe eenzaam en zielig de dichter is, het is niet zo’n moeilijk gedicht en er zit heel veel achter.

Ik vond geen gedicht saai of vervelend. Alle gedichten vond ik mooi, alleen sommige waren wat moeilijker te begrijpen.

De gedichten zetten mij wel aan het denken. Toen ik deze gedichten had gelezen was ik echt blij dat ik niet zo’n ongelukkig leven had. Ik denk dat ik het dan niet lang had volgehouden. Ik dacht er ook over na, of ik niet iemand ken die ongelukkig is of helemaal geen vrienden heeft. Als je je dan zo voelt als de dichter, lijkt me dat echt verschrikkelijk. Volgens mij ken ik niet iemand die zo eenzaam en ongelukkig is, maar anders zou ik er wel voor zorgen dat hij wat minder ongelukkig wordt. Dat zou ik zelf ook graag willen hebben als ik zo was, en dus vind ik dat ik het dan ook terug moet doen.

De dichter roept vele gevoelens bij me op. Hoe eenzaam je kunt zijn en hoe dat voelt. Ik denk niet dat de dichter veel bedoelingen had met het schrijven van deze gedichten. Ik denk dat hij gedichten schreef in plaats van dat hij een dagboek bij hield. Hij kan zo zijn emoties uiten. Normaal vertel je de problemen die je hebt tegen een goede vriend of vriendin, maar omdat hij die niet had schreef hij ze op.

Ik zou deze gedichtenbundel wel aan anderen willen aanraden. De meeste gedichten zijn niet zo moeilijk te lezen, het zijn hele mooie gedichten. Er zit heel veel achter de gedichten en het geeft precies weer hoe de schrijver zich op dat moment voelde.

Verwerkingsopdracht 51 bij De zee een lied

Bij het gedicht Woningloze:

Alleen in mijn verhalen kan ik wonen. Nergens anders voel ik me veilig. Zelfs als ik thuis ben, voel ik me niet thuis. Waar ik het ook probeer: in de wildernis steppen, in de stad en in het woud. Ik vind het er niet fijn wonen, ik geef er niets om. Het duurt nog lang, maar ooit zal het zo ver zijn, dat ik de nacht niet meer haal, en sterf. Dan zal ik blijven smeken dat ik me wel fijn voel in het graf. Daar is het donker en voel ik me thuis. Daar blijf ik voor altijd.